

MAÇA KIZI

Müzik: Çaykovski
Metin: Puşkin'den Modest Çaykovski
Türkçesi: Saadet İkesus/ Altan
Orkestra şefi: Niyazi
Sahneye koyan: Karl Pempfort
Dekor-kostüm: Otta Werner Meyer
Koro şefi: Karl Oehring
Devlet Operası (Ankara)

DEVLET Operası Çaykovski'nin Maça Kızı adlı operasını genel olarak başarıyla oynamaktadır. Rejimin dışında prodüksiyon olarak üzerinde durulması gereken bir ortamdır Maça Kızı. Özellikle bu eporada müzik güçlüklerle dolu olmasına rağmen, Devlet Orkestrası tınılı ve usta bir şef olan NİYAZI'nın yönetiminde dikkati çeken bir başarıyla oynuyor. Opera denince hiç şüphesiz orkestra, koro ve solocular başta gelirler. Orkestra yöneticisinin iyi müzik yorumcusu olması gerekir. Senfonik konserde olduğu gibi operada da orkestrayı yöneten şefin başarısı ya da başarısızlıkta büyük payı vardır. Nitekim, Devlet Operasında Çaykovski'nin operasında aranması gereken ayrıntıları sahneye koyucu Karl Pempfort gerçekleştirememiş. Bir opera için sahneye koyucunun sanatçılarının yerlerini iyi düzenlemesi önem taşır. Bunların tam olarak gerçekleştirilmediği kolayca anlaşılıyor. Nedir ki, operada orkestra şefleri bu soy gedikleri doldurabilirler. Nitekim, senfonik konserlerde olduğu gibi operalarda da şef Niyazi değerini ispatlamış uluslararası bir yöneticidir. Çaykovski'nin müziğiyle operaya güçlü bir ağırlığını koymuş ve büyük başarı sağlıyor. Tabii orkestra da aynı biçimde Niyazi'nin başarısına ortak. Usta bir şefin operaya zaman zaman yeni bir düzen vermesi olağanüstü bir şey değil. Ancak, güc operaların günümüzde geçerli olabilmesi ancak iyi müzik yapmakla sonuçlandırılır. Niyazi, sanatçı kişiliği yanında, olağanüstü yorumlar yapmış bir şefdir. Eylem adamı olarak bir virtüozdur. Müzik formlarını, en küçük sözcüklerine kadar açıklar. Bir virtüozun Çaykovski operasını açıklaması görülmeye değer.

MAÇA Kızı'nın dekor ve kostümlerini hazırlayan Werner Meyer, iyi çalışmış. Koro şefi Karl Oehring ve rol alan sanatçılar dengeli seslerle orkestraya eşlik ediyorlar. Kimi zaman da orkestra onlara eşlik ediyor. Maça Kızı'nda konuk sanatçı olarak rol alan Sovyet sanatçısı Azerbaycanlı Lütfiyar İmanof Müslimoğlu, «volümlü ve müzikal sesiyle gerçek bir «Hermann» dır. Hem Rusça hem de Türkçe söylediği aryalara hayranlık uyandırır. Açık, net, renkli ve müzik doluydu. «Lisa» da Meral Alper, güzel bir sesle dikkati çekti. Her çeşit operaya çıkmazsa sanatı gelişip başarı sağlayabilir. İstanbul Şehir Operasından gelme Mete Uğur da başarı sağlayan sanatçıydı. Geniş repertuvara doğru giden çalışmalarında Maça Kızı operası, kalıcı rolleri arasında yer alabilir. Seyit Ahmet Yıldız da müzik hata yapmayan bir sanatçı. Sesini daha da renklendirebilir. Sağlam sesi var ama, Necdet Biber, Cemaliye Kiyic, Muzaffer Gürgüneş ilgi çeken diğer sanatçılar.

Sonuç olarak, Sovyet sanatçılarından Azerbaycanlı şef Niyazi ve tenor Lütfiyar İmanof ve Türk sanatçıların rol aldıkları Maça Kızı operası, görülmeye değer güzelliğindedir.